

GENNEMGANG af dåbskapitlet i Matthæus 3

I de dage træder Johannes Døber frem og prædiker i Judæas ørken:

Vers 1: I de dage (Luk 3,1). Træder frem. Prædiker, hvad Herren har befalet.

Evangelisten Lukas giver os baggrund:

Lukas 1: Han skal fyldes af Helligånden allerede fra moders liv (v15), han skal gå foran Herren i *Elias' ånd og kraft for at vende fædres hjerte til deres børn og give ulydige et retfærdigt sind og skaffe Herren et folk, der er gjort rede.*» (v17). Og da Maria besøger Elisabeth bliver Elisabeth fyldt med Helligånden (v41) og barnet springer i moders liv af fryd (v44). Og Zararias fyldes af Helligånden (v67) og profeterer om Johannes fremtid: *Og du, mit barn, skal kaldes den Højstes profet, for du skal gå foran Herren og bane hans veje⁷⁷ og lære hans folk at kende frelsen i deres synders forladelse.* (v77-78), og fortæller om Johannes' barndom og ungdom: *⁸⁰ Drengen voksede op og blev stærk i ånden, og han var i ørkenen til den dag, da han skulle træde frem for Israel.* (v80)

Ørkenen ubeboet. Jordan. Stednavne: Joh 1 og 3: Betania.

Joh arbejdede i lydighed Luk 3,2. Guds ord kom ... Levi-søn, myndighed.

Ørken: Folkets tilstand. Vandringen i Ørkenen 40 år. Kaldes "døber": Det er fra hans gerning, han har ordet.

V2: ² «Omvend jer, for Himmeriget er kommet nær!»

To ord for "omvendelse". Her "metanoia", at sindet vendes om. Mennesket ser bagud og indad og erkender tænker efter om sig selv. Indser at "det er for sent." Men det er ikke for sent. For Gud tilgiver. Kan måske bedre oversættes med "angre", for at undgå den misforståelse, at vi gør noget godt for Gud i omvendelsen.

Det andet ord betyder at vender sig om til en person, "epistrepfo". Og den person gør, at man kan se fremad og tage imod tilgivelsen i tro og med håb.

Ordret: "VÆR OMVENDENDE" "VÆR ANGRENDE". Lev i syndsbevidsthed og anger. En tilstand. Luk 3,10/15: De troede.

Joh var profet fra GT og også NT forkynder om Jesus. Mark 1,1

Baggrund for omvendelse: FOR HIMMERIGET ER KOMMET NÆR ...

Rigets natur. Gud regerer. Dan 2,44 og 7,14. Hvor han er med magt og nåde, der er Guds rige. Jordiske riger har undersætter. Guds rige har disciple, børn (Matt 18,3). Det er, hvor Jesus er nær. Matt 18,20. Matt 1,23 og 28,20.

Guds nærvær bevidnes i Matthæus: Kap 1: Først at Guds Søn bliver menneske. Kap 2-3: Forener sig med det syndige folk. Kap 4-25. Prædiker og gør alle ting vel. Kap. 26-28,15: Lider, dør og opstår. 26-28. DET ER BAGGRUNDEN FOR DÅBEN i Matthæus 28,16-20.

Matt 3 og 4: Jesus og Johannes forkyndte det samme om riget.

Døberens ord og Døberens sakramente. Vi har fået det samme.

VERS 3-4:

³ Det er ham, der er talt om ved profeten Esajas, der siger: Der er en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej, gør hans stier jævne! ⁴ Johannes bar klæder af kamelhår og havde et læderbælte om livet, og hans føde var græshopper og vildhonning.

Es 40: Stort at de kunne vende hjem. Større, at Messias kom. Ørkenen i vore hjerter. Kun Herren kan bane vej, ikke vi.

VERS 5-6: Døb til syndernes forladelse

⁵ Da drog Jerusalem og hele Judæa og hele Jordanegnen ud til ham, ⁶ og de blev døbt af ham i Jordanfloden, idet de bekendte deres synder.

Markus 1,4; Lukas 3,3; ApG 2,38-39

Hvad ved vi om vand, bestænkelse, renselse og om Jordan?

Johannes 1,19-28: "Hvorfor døber du, hvis du ikke er Kristus?"

Forventningen havde de fra profeternes forkyndelse om Messias-tiden: Ezej 36,25-33

... Renselse ved vand i Gamle Testamente. 3 Mos 14,7 og 27. 4 Mos 8,6-7. 2 Mos 19,9-10.

... Hebræerbrevet: 9,13-14 og 10,22 *med legemet badet i rent vand.*

Historisk: Døb af proselytter i jødedommen: Først i 2. årh. e. Kristi fødsel.

TO STORE DÅB: *Syndfloden~døb: 1 Pet 3,21. Og frelsen fra Egypten, Sivhavet~døb: 1 Kor 10,2*

For jøder og hedninger, der døbes: FORTID: I dåben at vi begravnes og opstår med Jesus. NUTID: giver tilgivelse. FREMTID: Peger fremad på opstandelsen fra døden. 1 Petersbrev 1,3ff.

Dåben: Døberen er aktiv. De døbt er passive. Bekender synden.

VERS 7-12: Prædiken før dåben til farisæere og saddukæere

7 Men da han så, at mange af farisæerne og saddukæerne kom for at blive døbt af ham, sagde han til dem: «Øgleyngel, hvem har bildt jer ind, ...

11 Jeg døber jer med vand til omvendelse; men han, som kommer efter mig, er stærkere end jeg, og jeg er ikke værdig til at bære på hans sko. Han skal døbe jer med Helligånden og ild....

Hvorfor kom de? Ville være med i folkebevægelsen. Se også 16,1.6.11-12; 22,23
Helligånd og Ild: AG 1,5.8; 2,1ff; 11,16.

VERS 13-17: Jesus' dåb

13 Da kommer Jesus fra Galilæa til Johannes ved Jordan for at blive døbt af ham.

KOMMER: 1) Guds Søn bliver menneske, "Gud med os" (kap. 1) Matt 1,23; 18,20; 28,20.

2) Guds Søn kaldes fra Egypten 2,15. 2 Mos 3,16-17; 2 Mos 4,22; Hos 11,1. 3) Guds Søn opfylder Skriftens løfter: Folket gik gennem havet og blev døbt (1 Kor 10,2). Jesus forenede sig med sit folk i havet ved dåben. Også i sult og sygdom. Matt 4,2 og 5 Mos 8,3; Matt 8,16f Es 53,f

14 Men Johannes ville hindre ham i det og sagde: «Jeg trænger til at blive døbt af dig, og du kommer til mig?»

Viser, at Johannes kendte Jesus. Slægtninge. Deres mødre Elisabeth og Maria var sammen under graviditeten og givet vis også senere. Det har kendt hinanden i barndommen og ungdommen.

Johannes hindrer dåb af saddukæere og farisæere (v7ff). Vil også hindre at Jesus døbes (v14). Behøver selv dåb.

15 Men Jesus svarede ham: «Lad det nu ske! For således bør vi opfylde al retfærdighed.» Så føjede han ham.

Guds Søn vejleder profeten. De har en opgave sammen. Jesus bliver døbt.

I synderes tilfælde: Dåben vasker synden bort. **I Jesu tilfælde:** Behøvede det ikke dåb. Men må påbegynde sit arbejde med syndere i det hav, hvor de frelser. Han er deres frelser. Jesus kalder også sin lidelse en dåb. Han bar verdens synd og begravede den i Jordan. Vi får vor synd fjernet i dåbens vand. Jesus ærede Johannes' dåb. Jesus helligede vandt i sakramentet.

16 Men da Jesus var døbt, steg han straks op fra vandet, og se, himlene åbnede sig over ham, og han så Guds ånd dale ned ligesom en due og komme over sig; 17 og der lød en røst fra himlene: «Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag!»

Den treenige Gud, Fader, Søn og Helligånd, åbenbarer sig sammen ved Jesu dåb. Peger frem på Matthæus 28,18-20, hvor Jesus indstifter den kristne dåb.

Efter dåben: *Se! SKABELSEN og NYSKABELSEN. Genklang fra "Og Gud så ... og Se, det var meget godt!" (1 Mos 1). 1 Mos 1,2: Ånden svævede over vandene. Es 61,1; Luk 4,18. Når Guds Søn kommer, skaber Gud på nyt. Det gør han i den hellige dåb, hvor vi som børn fødes på ny og bliver frelst.*

V17: SE: Hør det! Genklang fra 1 Mos 22,2 og 12-16. *«Tag Isak, din eneste søn, ham du elsker.»*

Det, Gud har lært os i Skriften, skal bruges i familien og af os hver især i vort personlige liv med Gud. Og i den kristne gudstjeneste, når vi er samlet om søndagen. Derved bevares vi i troen på dåbens nødvendighed og velsignelse.

LILLE KATEKISMUS, 4

DEN HELLIGE DÅBS SAKRAMENTE

sådan som en far på en enkel måde skal lære sin familie derom.

For det første: Hvad er dåben?

Dåben er ikke vand slet og ret, men den er vandet indeholdt i Guds bud og forbundet med Guds ord.

Hvilket er da dette Guds ord?

Det siger vor Herre Kristus i det sidste kapitel hos Matthæus:

Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn.

For det andet: Hvad giver eller gavner dåben?

Den virker syndernes forladelse, genløser fra døden og Djævelen og giver alle dem, som tror det, den evige salighed, således som Guds ord og løfte lyder.

Hvordan lyder da dette ord og løfte?

Det siger vor Herre Kristus i det sidste kapitel hos Markus:

Den, der tror og bliver døbt, skal frelses; men den, der ikke tror, skal dømmes.

For det tredje: Hvorledes kan vand virke så store ting?

Det er så vist ikke vand, der virker det, men Guds ord, som er med og ved vandet, og troen, der stoler på Guds ord forbundet med vandet. For uden Guds ord er vandet vand slet og ret og ingen dåb; men med Guds ord er det en dåb, det vil sige: et livets vand, fuldt af nåde, og et bad til genfødsel ved Helligånden, således som apostlen Paulus siger til Titus i det tredje kapitel:

Han frelste han os ved det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgød over os ved Jesus Kristus, vor frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skulle blive arvinger til evigt liv.

Det er vist og sandt.

For det fjerde: Hvad betyder det da, at der bruges vand ved dåben?

Det betyder, at den gamle Adam i os skal druknes ved daglig anger og bod og dø med alle synder og onde lyster, og at der i stedet for daglig skal fremkomme og opstå et nyt menneske, som skal leve evigt for Gud i retfærdighed og renhed.

Hvor står det skrevet?

Apostlen Paulus siger til romerne i det sjette kapitel:

Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv.

Dåb holdes i gudstjenesten med ord og skriftlæsninger, som alle sammen er hentet fra Den hellige Skrift.

Menigheden deltager, fordi barnet indlemmes i menigheden. Den deltager i forbøn. Og de døbte i menigheden mindes om dåbens nødvendighed og velsignelse.

Ritual ved et spædbarns dåb

Kære kristne!

Synden kom ind i verden ved ét menneske, og ved synden døden, og sådan kom døden til alle mennesker, fordi alle syndede. Sådan blev én enkelts fald til fordømmelse for alle mennesker. Derfor er vi alle af natur vredens børn og har mistet herligheden fra Gud.

Men ligesom de mange blev syndere ved det ene menneskes ulydighed, sådan skal også de mange blive retfærdige ved én enestes, Jesu Kristi lydighed. For ligesom synden har hersket i og med døden, skal nåden herske ved retfærdighed til evigt liv ved Jesus Kristus, vor Herre.

Han blev givet hen for vore overtrædelser og blev oprejst til retfærdighed for os. For før verden blev grundlagt, har Gud, vor Fader, i ham udvalgt os til at stå hellige og uden fejl for hans - vor Faders - ansigt i kærlighed. I sin gode vilje forudbestemte han os til barnekår hos sig ved Jesus Kristus.

Men for at vi skal få ret og adgang til denne Guds nåde i Kristus, har han **INDSTIFTET DEN HELLIGE DÅB**. Den er det bad, der genføder og fornyer ved Helligånden, som han i rigt mål udgyder over os ved Jesus Kristus, vor Frelser, for at vi, gjort retfærdige ved hans nåde, i håbet skal blive arvinger til evigt liv. Dåben er nemlig ikke fjernelse af legemets snavs, men en god samvittigheds pagt med Gud ved Jesu Kristi opstandelse.

For at nu dette barn, som har været i skyld og synd fra det blev undfanget og født, må se Guds rige, om hvilket vor Herre Jesus selv har sagt, at ingen kan komme ind deri, hvis han ikke bliver født på ny af vand og Ånd,

så vil vi i vor Herres Jesu navn indlemme det ved den hellige dåb i hans troende kirke til at få del i hans frelse, på den måde, han selv har foreskrevet, da han befalede: **“Gå derfor hen og gør alle folkeslagene til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende.”**

Teksten er en sammenskrivning af bibelord:

Salme 51,7; Matthæus 28,18-20; Johannes 3,5; Romerbrevet 3,23; 4,25; 5,12.15.18.19; 1. Korintherbrev 12,13; Efeserbrevet 1,4,5; 2,3. Titusbrevet.3,5,7; 1 Petersbrev 3,21.

Barnet bæres til døbefont. Forældre (evt. også barnets søskende) og faddere træder frem. Børn fra menigheden indbydes til være med fremme ved døbefont.

Korset tegnes over barnet.

Modtag det hellige korsens tegn både for dit ansigt og for dit bryst, til et vidnesbyrd om, at du skal tilhøre den korsfæstede Herre: Jesus Kristus.

Lad os alle bede!

Almægtige, evige Gud, vor Herres Jesu Kristi og vor Fader! Vi råber til dig over dette barn, for hvem vi beder om din dåbs gave! Herre, giv det din nåde, at det må få den evige velsignelse i dette genfødsels bad og dit rige, som du har lovet og tilsagt os alle ved vor Herre Jesus Kristus! Amen.

Lad os høre det hellige evangelium, som Markus skriver i kapitel 10 vers 13-16:

Menigheden rejser sig.

De bar nogle små børn til Jesus, for at han skulle røre ved dem; men disciplene truede ad dem. Da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem: “Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres. Sandelig siger jeg jer: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.” Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem.

Så vil vi og til samme velsignelse hjælpe dette lille barn med vor bøn til Gud.

Håndspåleggelse på barnets hoved.

Fader vor, du, som er i Himlene! Helliget blive dit navn; komme dit rige; ske din vilje som i Himmelen, således også på jorden; giv os i dag vort daglige brød; og forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere; led os ikke ind i fristelse; men fri os fra det onde; for dit er riget og magten og æren i evighed! Amen.

Præsten træder nærmere hen til fonten og siger:

Lovet være Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som i sin store barmhjertighed vil genføde dette barn til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde; for det begravnes med ham ved dåben til døden, for at også det, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et helt nyt liv.

Barnet bæres tæt til døbefonten.

Gud bevare din udgang og din indgang fra nu og til evig tid. Amen.

Præsten spørger om barnets navn.

Hvad er barnets navn?

.....

Tilspørgsel og trosbekendelse:

Forsager du Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen? - *Ja!*

Tror du på Gud Fader, den almægtige, Himmelen og jordens skaber? - *Ja!*

Tror du på Jesus Kristus, Guds enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til Helvede, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde? - *Ja!*

Tror du på Helligånden, én hellig, almindelig kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv? - *Ja!*

Vil du døbes på denne tro? - *Ja!*

Præsten øser tre gange vand på barnets hoved, idet han siger:

Jeg døber dig i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen!

Med håndspåleggelse på barnets hoved.

Den almægtige Gud, vor Herres Jesu Kristi Fader, som nu har genfødt dig med vand og Helligånden og skænket dig syndernes forladelse, han styrke dig med sin nåde til det evige liv! Amen.

Fred være med dig! Amen.

Menigheden sætter sig.

Faddertiltale

I kære kristne, som er faddere til ..., I skal vide, hvad I skylder dette barn, hvis faddere I er:

- * Vær vidner for det om, at det er døbt i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn;
- * vær dets trofaste forbedere;
- * og, om så sker, at forældrene dør, før det kommer til skelsalder, da skal I, om I er der til stede, bære omsorg for, at det oplæres i den kristne børnelærdom, for at det, når det vokser op, må blive ved Kristus, ligesom det nu ved dåben er indpodet i ham.

Herren velsigne jeres fadderskab!

Fred være med jer! Amen.

Dåbsritual i Den evangelisk-lutherske Frikirke. Bibelhenviisninger fra Bibelselskabets aut. oversættelse 1992

Ritual ved et voksent menneskes dåb kan læses her:

https://www.vivit.dk/liturgi_voksendaab.html